

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremlægge en samlet reformplan for boligmarkedet, herunder en offentligt garanteret boligfinansieringsordning, midlertidig afgiftslempelse og en national boligstrategi. Reformplanen skal forelægges Inatsisartut til behandling og beslutning i FM27.
(Medlem af Inatsisartut Erik Jensen, Siumut)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Boliger, Infrastruktur, Yderdistrikter og Beredskab)

1. behandling

Jeg vil på vegne af Naalakkersuisut gerne takke for fremsættelsen af forslaget om en samlet reformplan for boligmarkedet.

Naalakkersuisut deler ønsket om, at flere borgere skal have reel mulighed for at eje deres egen bolig. Dette er et centralt hensyn i det igangværende arbejde med boligreformen. Reformens overordnede mål er at skabe et boligområde i balance og understøtte, at flere borgere kan boligforsyne sig selv, herunder at forbedre vilkårene for førstegangskøbere.

Det er imidlertid vigtigt at fastholde en klar tilgang til boligmarkedets udvikling. Naalakkersuisut finder det centralt, at boligmarkedet fungerer på markedsvilkår, og at offentlige indgreb derfor bør være målrettede og afgrænsede til områder, hvor markedet ikke i tilstrækkelig grad understøtter borgernes adgang til bolig.

Naalakkersuisut anerkender, at der i perioder har været lavere aktivitet på boligmarkedet, herunder færre handler og længere liggetider. Naalakkersuisut kan imidlertid ikke genkende et entydigt billede af et boligmarked i strukturel ubalance. Denne udvikling må ses i sammenhæng med de generelle økonomiske vilkår, herunder renteniveauet. De højere renter har bidraget til den lavere aktivitet, men der ses samtidig indikationer på, at boligmarkedet er ved at stabilisere sig.

Forslaget om en offentligt garanteret finansieringsordning finder Naalakkersuisut relevant at undersøge nærmere. En sådan ordning forudsætter yderligere analyse, herunder om det vil kræve en bevillingsmæssig hjemmel. En sådan ordning forudsætter endvidere, at de finansielle institutter er villige til at medvirke, samt at risikofordelingen mellem det offentlige og långiverne er hensigtsmæssigt indrettet. Tilsvarende gør sig gældende for forslaget om midlertidig afgiftslempelse. En sådan foranstaltning vil få konsekvenser for Landskassens indtægter og bør derfor vurderes i en samlet finanspolitisk prioritering. Det er vigtigt, at alle eventuelle initiativer sker under hensyntagen til den finanspolitiske holdbarhed, og i overensstemmelse med målsætningerne i Holdbarheds- og Vækstplan 2.

Naalakkersuisut vil samtidig fremhæve, at der allerede er iværksat en række tiltag, som understøtter de samme målsætninger som forslaget. Med boligreformen er der igangsat forbedrede muligheder inden for boligfinansiering og lejer-til-ejer-ordningen, der kan styrke adgangen til ejerboliger og samtidig nedbringe Selvstyrets boligmasse.

Boligområdet kan ikke betragtes som ét samlet marked, da der er væsentlige forskelle mellem større og mindre bosteder.

Nye tiltag bør derfor målrettes de områder og grupper, hvor der er særlige udfordringer med adgang til bolig eller finansiering. Tiltagene bør samtidig ses i sammenhæng med den igangværende boligreform.

Derudover arbejdes der på en plan for nedbringelse af Selvstyrets boligmasse. På denne baggrund findes det hensigtsmæssigt at indsamle erfaringer med de igangsatte initiativer, før der implementeres yderligere tiltag, herunder at inddrage relevante erfaringer fra sammenlignelige lande.

På denne baggrund stiller Naalakkersuisut et ændringsforslag:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at foretage en analyse af førstegangskøberes vilkår for boligkøb, herunder erfaringer fra eksisterende ordninger samt relevante erfaringer fra Norden. Analysen skal endvidere omfatte en vurdering af mulige målrettede økonomiske tiltag, under hensyntagen til de finanspolitiske konsekvenser. Naalakkersuisut skal på den baggrund fremlægge forslag til målrettede tiltag for førstegangskøbere. Analysen og forslagene fremlægges for Inatsisartut til behandling i FM2027.”

Jeg overlader hermed beslutningsforslaget til Inatsisartuts velvillige behandling.